

JOHN BULL
AND
UNCLE SAM

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY
POŚWIĘCONY
NAUCE JĘZYKA ANGIELSKIEGO
I POZNANIU ZIEM I LUDZI
W. BRYTANJI
I STANÓW ZJEDNOCZONYCH
AMERYKI PŁNC.

Adres Adm.: Lwów, ul. Lenartowicza 20. — Konto P. K. O. Nr. 406.177.

TREŚĆ ZESZYTU Nr. 9.:

- 1) Uwagi fonetyczne.
- 2) Wymowa imion własnych.
- 3) Lekcje i anegdotki.
- 4) „My Brother's Watch“ (conclusion).
- 5) The Enchanted Shirt (conclusion).
- 6) Rozmówki.
- 7) Sentencje godne zapamiętania.
- 8) Warwickshire — Kraina Szekspira.
- 9) Powstanie W. Brytanji. (c. d.)

Następny zeszyt wyjdzie przed 20-tym czerwca.

WYDAWNICTWA K. S. JAKUBOWSKIEGO

WE LWOWIE

TARNAWSKI W.

HISTORJA LITERATURY ANGIELSKIEJ

(Od czasów najdawniejszych do Miltona i Drydena) 32.—

Ajdkiewicz K.: Główne kierunki filozofji	5:40
Bujak, Pazdro, Próchnicki, Sobiński: Polska współczesna. (Nauka obywatelska). Wyd. 2.	8:60
Duchowicz B. Chemja szkolna I. Chemja nieorganiczna	7:40
— Chemja szkolna II. Chemja organiczna	5:20
Golias M.: Wstępna nauka języka greckiego	7:20
Kielski A.: Legons de Français II. (A. Dla dziewcząt. B. Dla chłopców)	2:20
— Legons de Français II. (A. Dla dziewcząt. B. Dla chłopców)	6:80
— Legons de Français III. W druku.	—
Kielski B. i Pionnier L.: En France I. Paris	11:60
Kudelka W.: Wiadomości z botaniki. Wyd. 3	8.—
Lewicki T. M.: Początki nauki języka łacińskiego I. Wyd. 11	4:50
— Początki nauki języka łacińskiego II. Wyd. 8	4:80
— Wstępna nauka języka łacińskiego. Wyd. 2	8:20
Nusbaum J. i Fuliński B.: Zoologja. Wyd. 6	8.—
Nusbaum J. i Wiśniowski T.: Wiadomości z zoologii. Wyd. 10	6.—
Reiter M.: Czytania polskie I. Wyd. 11	4:60
— Czytania polskie II. Wyd. 10	5:40
— Czytania polskie III. Wyd. 8	5.—
Sobiński S.: Geografja Polski. Wyd. 2	8.—
Wiśniowski T. i Pokorny W.: Nauka o ziemi. (Zasady geografji fizycznej i geologii)	4:40
Żlobicki W.: Wiadomości z fizyki. Wyd. 7	5.—

Bystrzeń J. St.: Wstęp do ludoznawstwa polskiego. (Lwowska Biblj. Slaw. II)	11:60
Czekanowski J.: Wstęp do historii Słowian	38.—
Caro L.: Zasady nauki ekonomji społecznej	28.—
Ehrlich L.: Prawo Narodów	39.—
Ehrlich L.: Gdańsk. Zagadnienia prawno-publiczne	16.—
Gaertner H.: Nauka o języku polskim. Wskazówki do samokształcenia	5:60
Niewiadomski S.: Wiadomości z muzyki. Wyd. 3	8:20

DO NABYCIA PRZEZ WSZYSTKIE KSIĘGARNIE.

BANK CUKROWNICTWA S.A.

W POZNANIU

ODDZIAŁ

WE LWOWIE

ULICA JAGIELLOŃSKA L. 1.

(Gmach Gal. Kasy Oszcz.)

Telefony Nr.: 617, 242, 25-40, 821, 965, 17-50.

BANK DEWIZOWY

CENTRALA: Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego 1. 7.

ODDZIAŁ: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 1. 55.

WYDZIAŁ BANKOWY:

przyjmuje wkłady w walucie krajowej i zagranicznej, dokumenty do inkasa, załatwia przekazy i akredytywy w kraju i zagranicą oraz wszelkie inne operacje w zakres bankowości wchodzące.

WYDZIAŁ KOMISOWO-TOWAROWY:

Uskutecznia komisową sprzedaż cukru Cukrowni zrzeszonych, wprost z Cukrowni oraz z magazynów we Lwowie i w Krakowie.

**ZNAKOMITĄ WYMOWĘ ANGIELSKĄ
ZDOBĘDZIESZ SŁUCHAJĄC PRZEZ**

R A D J O

WYKŁCÓW KODOWITYCH

ANGLIKÓW.

**PIERWSZORZĘDNE A NAJTAŃSZE APARATY
WEDLE WYPRÓBOWANYCH SCHEMATÓW**

PORADY, SZKICE I POPRAWKI APARATÓW

RADJO-LABORATORJUM

WALERJAN DRABIK

Lwów, ul. Sykstuska 17. — Tel. 7-36.

Własna pracownia przyrodnicza.

F. M. ZŁOTNICKI

WE LWOWIE,

PASAŻ HAUSMANA L. 8.

WYTWÓRNIA i SKŁAD

POMOCY NAUKOWYCH

dostarcza:

przyrządy, przybory, oka-
zy, modele, obrazy do:

FIZYKI — CHEMII — PRZYRODY

MAPY — GLOBUSY — MIKROSKOPY.

Rok założenia 1893.

Własna pracownia mechaniczna.

„Misz”
Zakłady reprodukcyjne
SCIBŁOSER
(dawniej Hetra.)
ul. **Strogonie**, ul. Sykstuska 10.

Wykonuje: blize dru-
karskie i reklamowe, sta-
tionarne i wielobarwne;
reprodukcje starych
sztychów, obrazów itp.

Zakład przyjmuje do wykonania
wzrostki rysunków reklamowe, jako
też nagłówki, listy, etykiety, obfady, cen-
niki itp.

Wykonanie przez pierwszorzędną
służbę fachową, szybkie i punktualne.
Jabryczne ceny umiarkowane.

TEL. 4-8-46

Uwagi fonetyczne.

1. Wymowa spółgłoski „s” w l. mnogiej rzeczowników.

Wiadomo, że l. mnogą rzeczowników tworzymy, dodając „s”. Wymowa tej spółgłoski brzmi jak „z” np. hours (au^rz), pens (penz), pencils (pensylz), seas (si:z) i t. d.

Tylko po bezdźwięcznych spółgłoskach t. j. po: f, k, p, t, th, wymawia się s jak s. np. books (buks), ships (szyps), priests (pri:sts), months (manTHs).

Rzeczowniki, kończące się w l. pojedynczej na s, ss, sh, ch, x, mają w l. mnogiej końcówkę es, która wymawia się jak yz np. glass — glasses (glasyz), wish — wishes (^uysyz), church — churches (czə[’]:fczyz), box — boxes (bóksyz).

Rzeczowniki, które w l. pojedynczej mają po s, ss, sh, ch, x — nieme e, brzmią na końcu również jak yz. Np. course — courses. (ko:rsyz), praise — praises (prejzys).

Rzeczowniki kończące się na f, lf i fe, mają w l. mnogiej końcówkę ves, która wymawia się jak wz np. thief — thieves (THi:wz), calf — calves (ka:wz), wife — wives (^uajwz), knife — knives (najwz).

2. Wymowa „s” w drugim przypadku l. pojedynczej i mnogiej (w t. z. w. saksońskim genetiwie) brzmi:

a) jak z po dźwięcznych spółgłoskach,

b) jak s po bezdźwięcznych spółgłoskach np.

a) my friend’s book — (fréndz) książka mojego przyjaciela, my friend’s book (frendz) książka moich przyjaciół; the man’s house (mänz), the men’s house (menz).

b) the priest’s hat — (pri:sts — kapelusz księdza, the priests’ hats (pri:sts) kapelusze księży.

3. Wymowa spółgłoski „s” w trzeciej osobie czasowników w liczbie pojedynczej brzmi:

a) jak z; np. he brings (bryNz), begins (bygynz), loves (lawz), says (sez).

b) tylko po spółgłoskach bezdźwięcznych, a więc po f, k, p, t, th, brzmi jak s: he makes (mejks), sleeps (sli:ps), wants (^uonts) laughs (la:fs).

Czasowniki, które kończą się na ss, sh, ch, x, przybierają es w trzeciej osobie l. pojedynczej. Ta końcówka es wymawia się jak yz, np. he dresses (drésyz), passes (pa:syz), wishes (^uysyz), catches (kączyz), he mixes (myksyz), (on miesza).

Wymowa

imion własnych.

Haggard hä'gə^rd
 Haldane hó:ldejn
 Halley häly
 Hamilton hä'mylt,n
 Hampstead hä'mstyð
 Hardy há:^rdy
 Harvard há:wə^rd
 Harwich häryðz
 Hastings həjstyNz
 Hawthorne hó:THo:^rn
 Hazlitt häzlyt
 Helena hélynə
 Hemans hi:mənz
 Hertford há:^rfə^rd
 Hiawatha hajə^uóTHə
 Michens hy'czynz
 Highgate hájgyt
 Hilaire hylé:^r
 Hobbes hobz
 Holborn hóubən
 Holmes hóumz
 Hugh hju:
 Hume hju:m
 Hutchinson həczynsn
 Hythe hajDH
 Illinois ylynój(z)
 Inverness ynwə^rnəs
 Iowa àjo^uə
 Ireland ájə'lənd
 Irishman ájəryszmən
 Italy y'təly
 Ivanhoe ájw,nhou
 James dzejmz
 Jane dzejn
 Japan dzəpə'n
 Java dzá:wə
 Jerome dzéroum

Jesus dzi':zəs
 Jevons dzewənz
 John dżon
 Johnson dżonsn
 Judith dzú:dyTH
 Julia dżu:ljə
 Jutland dzətlənd
 Katherine kə'THəryn
 Keats ki:ts
 Keith ki:TH
 Kenilworth kényl^uə^rTH
 Kentucky kentəkəy
 Keynes kejnz
 Kingsley ky'Nzly
 Kipling ky'plyN
 Knox noks
 Ku-Klux-Klan kjù:kləks klə'n
 Laertes lejə:^rti:z
 Lalla-Rookh lə'lərúk
 Lammermoor lə'məmuə^r
 Lancashire lə'nkəszi:^r
 Lancaster lə'Nkəstə^r
 Lansdowne lə'nzdaun
 Latimer lə'tymə^r
 Laura lo:rə
 Lawes lo:z
 Leeds li:dz
 Leicester léstə^r
 Leontes liónti:z
 Le Queux ləkju:
 Levy lí:wy
 Lewes lú:ys
 Lincoln ly'Nkən
 Lister ly'stə^r
 Liverpool ly'wə^rpu:l
 Livingstone ly'wyNstən
 Llewellyn lu:élyn.

Twenty Fifth Lesson.

Proverb :

The more one has, the more one wants.
 mo:r ʷan hǎz mo:r ʷan ʷonls
 Im więcej się ma, tem więcej się chce (mieć).

1. The wind blows from the east. He is looking
wiatr wieje od wschodu. i:st On patrzy

towards the north, the south, the west.

toəʔdz no:ʰTH sǎuDH ʷest
na północ, południe, zachód.

East or west home is best.

2. The rich are not always happy. There were many wars between the English and the French. *Było wiele wojen między Anglikami i Francuzami.*

3. The water of the Thames is deep. The wool of Australia is very fine. *ʷul — wełna*

4. The dog is a domestic animal. Dogs are domestic animals. The tiger lives in India. *doméstyk — domowy.*

Tigers live in India.

5. All the town speaks of him. *Całe miasto mówi o nim.* Both the boys are kind. I gave him half the sum. He paid me double the amount. *(əməunt — kwota)*

6. The duke of York. The Earl of Leicester.

7. The great Shakespeare. The famous Chesterton.

8. The United States (ju:nájtyd stejts) *Stany Zjednoczone.*

The Thames is the largest river in England. The West Indies. *(y'ndyz)*

W języku angielskim **mają przedimek określony the** :

1. Nazwy stron świata. Mówimy jednak : from east to west, from north to south.

2. Rzeczowniki utworzone z przymiotników np the rich — bogacze, the poor — biedacy.

3. Nazwy materji i pojęć abstrakcyjnych, jeżeli zakres ich jest ograniczony. Np. water — woda (pojęcie wzięte w całym zakresie), ale : the water of this river (lulaj pojęcie wody wzięte jest w zakresie mniejszym, więc musimy położyć przedimek the).

4. Nazwy gatunkowe słoń w l. pojedynczej z przedimkiem, w l. mnogiej bez przedimka. Ale : man, woman, jeżeli oznaczają pojęcie ogólne, stoją także i w liczbie pojedynczej bez przedimka np. Man is mortal (mo:ʰll). Człowiek jest śmiertelny.

5. Przedimek kładzie się po: all, both, half, double. Jeżeli po tych wyrażeniach następuje zaimek dzierżawczy, przedimka kłaść nie należy. Będzie więc: All my money. Both his hands.

6. Jeśli tytuł połączony jest zapomocą of z nazwą kraju lub miasta, wtedy kładziemy przedimek.

7. Imiona osób, jeśli przed nimi stoi przymiotnik.

8. Niektóre nazwy geograficzne.

75. Caught.

A beggar who had tried many ways to increase his finances, at last hit on the plan of pretending to be dumb. A gentleman who was passing by knew the beggar by sight, and going up to him, suddenly asked: „How long have you been dumb?“

The beggar forgetting about his decision not to speak, answered quickly: „Ever since I was a baby“.

To increase — ynkrí's — powiększyć, powiększyć się. To hit on the plan — hyt on DHə plän — wpaść na plan, pomysł. To pretend — pryténd — udawać, zmyślać Dumb — dām — niemy. To pass by — pa s baj — przechodzić мимо. By sight — sajt — z widzenia. To go up — podchodzić. Decision — dysy'żn — decyzja, postanowienie. Ever since — éwər syns — zawsze odkąd. Baby. — bejby — dzieciątko. Finances — fynä'nsyz — finanse.

76. Correct.

Conan Doyle, the creator of Sherlock Holmes, tells this story.

A Jewish immigrant had to fill up the usual form. The first question was: „Born?“ There was a space for the name of the place.

The Jew filled it up with the one word „Yes.“

Złapany.

Żebrak, który starał się w rozmaity sposób powiększyć swoje dochody, nareszcie wpadł na plan udawać, że jest niemy. Pewien pan, który właśnie przechodził obok, znał żebraka z widzenia, a podchodząc do niego, nagle zapytał: „Od jak dawna jesteś niemym?“

Żebrak, zapowniawszy o swoim postanowieniu, żeby nie mówić, odpowiedział: „Zawsze odkąd byłem dzieckiem“. (od dziecka)

Dokładny.

Conan Doyle, twórca Sherlocka Holmes'a opowiada następującą historjkę.

Pewien żydowski imigrant miał wypełnić zwyczajny formularz. Pierwsze pytanie było: „Urodzony?“ Było tam miejsce na nazwę miejscowości.

Żyd wypełnił je jednym słowem „Tak“.

Creator — kri:éjtər — twórca. Space — spejs — przestrzeń. Usual — jù:zuel.

Twenty Sixth Lesson.

Proverb:

Plough deeply and you will have plenty of corn.
plau di:ply änd ju uyl häw plénty ow ko:rn.
Orz głęboko a będziesz mieć dużo zboża.

1. Her father was a farmer. He became a soldier.
(został żołnierzem). She accepted him for a companion.
Przyjęła go za towarzysza. He is an Englishman.

2. This wine costs two shillings a bottle. The butter
costs a shilling a pound. We go there once a year (raz
na rok). They come here twice a day. (dwa razy dziennie)

3. I bought half a loaf of bred. Such a pen is dear.
Many a man bought this book. (Niejeden człowiek kupił tę
książkę).

4. He found himself under a necessity to sell his
house. (necessity — nysésyty — konieczność) The man
expressed a wish to return to his village. (Ten człowiek
wyraził życzenie powrócić do swej wsi.

5. How nice a book your sister has! (Co za ładną
książkę ma...) He never had so bad a book as this one.
An hour is too short a time. (za krótki czas) Love is as
blind a passion as hate. Mitość jest tak ślepą namiętnością jak
nienawiść. (päsz,ii)

6. I saw a boy. I bought a pen.

Przedimek nieoznaczony kładzie się :

1. Przed rzeczownikami oznaczającymi zawód, stanowisko, rzemiosło, naro-
dowość albo własność podmiotu.

2. Przy miarach, wagach i oznaczeniach czasu.

3. Po wyrażeniach: half (pół), such, many, quite.

4. Przed abstrakcyjnymi rzeczownikami, chociaż są one bliżej oznaczone.

5. Między przymiotnikiem a rzeczownikiem, jeśli przed przymiotnikiem są
wyrażenia: as, so, too, how, however (jakkolwiek).

6. Zawsze przed rzeczownikami, które oznaczają jakiś bliżej nieokreślony
nieznany przedmiot.

77. A Doubtful Compliment.

Wątpliwy komplement

„Did you present your
account to the defendant?“
inquired a lawyer of his client.

„Yes, I did“.

„Czyś pan przedłożył swój
rachunek pozwanemu?“ zapy-
tał adwokat swego klienta.

„Tak, zrobiłem (to)“.

„And what did he say?“

„He told me to go to the devil“.

„And what did you do then?“

„Why, I came to you“.

„I cóż on powiedział?“

„Powiedział mi, abym poszedł do djabła“.

„A co pan uczyniłeś wtedy?“

„Otóż przyszedłem do pana“.

Doubtful — dautful — wąpliwy. Compliment — kómplyment...
Defendant — dyfendənt — pozwany. Client — klájənt — klient. Devil — dew, l — djabeł.

78. A Suitable Answer. Należyta odpowiedź.

A firm in London received this letter from an Englishman who lived in South Africa:

„Dear Sirs ¹⁾, — Kindly send me one of your famous razors, for which I enclose a check for 5 s..

P. S. I have forgotten to enclose the check, but no doubt such a big firm as yours will not mind this“.

The firm replied: „Dear Sir, We have received your letter and have forwarded you the razor.

P. S. We have forgotten to send the razor, but no doubt a man with your face will not need one²⁾“.

Pewna firma w Londynie otrzymała ten (następujący) list od jakiegoś Anglika, który mieszkał w południowej Afryce:

„Droży Panowie! Łaskawie poślijcie mi jedną z waszych brzytw, za którą załączam czek na 5 szylingów.

P. S. Zapomniałem załączyć czek, ale niewątpliwie tak wielka firma jak wasza, nie będzie na to zważać“.

Firma odpowiedziała: „Drogi Panie! Otrzymaliśmy pański list i przestaliśmy panu brzytwę.

P. S. Zapomnieliśmy posłać brzytwę, ale niewątpliwie człowiek z pańską twarzą nie będzie potrzebować żadnej“.

Firm — fə:ɹm — firma. Razor — rəjzəɹ — brzytwa. Check — czek — czek. Kindly — kajndly — uprzejmie, łaskawie. To mind — majnd — zważać, uważać. To enclose — ynkləuz — załączać (w liście). To forward — fo:ɹwəɹd — posunąć, przesać. P. S. — post scriptum — dopisek w liście. To forget, forgot, forgotten — zapomnieć.

¹⁾W angielskich listach kładzie się w nagłówku przecinek, a nie wykrzyknik, jak u nas.

²⁾W języku ang. jedno przeczenie zaprzecza całe zdanie, nie możnaby więc powiedzieć: will not need none. Byłby to gruby błąd gramatyczny.

Twenty Seventh Lesson.

Proverb:

Do not put all your eggs into one basket.
Nie kładź wszystkich jaj do jednego koszyka.

W angielskim języku wszystkie przyimki rządzą czwartym przypadkiem. Oto przykłady na najważniejsze z nich:

at: He is not at home (*w domu*). We were there at four o'clock. At what price is the house sold. (*Za jaką cenę...*) I laughed at him (*śmiałem się z niego*). They play at tennis.

by: Come and sit by me. (*przy mnie*). We always get up by sunrise. (*wstajemy zawsze o wschodzie słońca*). He was well treated by me. (*On był dobrze traktowany przezemnie, obchodziłem się z nim dobrze*) He swore by heaven. (*Przyśiągał na niebo*)

For: He will soon start for home. (*wyruszy do domu*) She was imprisoned for life (*została uwięziona na całe życie*).

For what was she imprisoned? (*Za co została uwięziona?*)

I sold my horse for a small sum. (*Sprzedalem mego konia za małą sumę*). They translate word for word. (*Słowo za słowem*). This bread is not good for food. (*na pożywienie*).

Of: He lives in the house of his father. This box is made of iron. (*z żelaza*) They sent me a box of nuts. He is a man of strong will. (*o silnej woli*). What is she thinking of? (*O czym ona myśli?*) He died of pneumonia (*umarł na zapalenie płuc*). She is lame¹⁾ of one leg. (*Ona jest kulawa na jedną nogę*).

With: We live with our mother. (*Mieszkamy z naszą matką*). One boy fought with another. (*jeden chłopiec bił się z drugim*). I parted with him (*rozłączyłem się...*) He killed the dog with a stone. (*Zabił psa kamieniem*).

On: I put my hand on the table. He came here on Sunday last. (*On przyszedł tu ostatniej niedzieli*). They spoke on that subject (*oni mówili o tem przedmiocie*).

To: She has returned to his father's house. You must go back to-night. They fought to the last man. (*walczyli do ostatniego człowieka*). They will come to dinner.

¹⁾ lame — lejm

79. One Spur Instead of Two.

Jedna ostroga zamiast dwu.

A gentlemen riding out was wearing a spur on one foot only. A friend who happened to meet him, asked why he had no spur on his other heel.

„Well“, he answered, „if I make one side of my horse go, I don't think the other side is likely to stay behind“.

Pewien pan, wyjeżdżając (konno), nosił ostrogę tylko na jednej nodze. Przyjaciel, który przypadkiem go spotkał, zapytał go, dlaczego nie ma ostrogi na drugim obcasie.

„Wszak“, odpowiedział on, „jeśli sprawię, że jeden bok konia idzie, ja nie sądzę, że druga strona (prawdopodobnie), może zostać w tyle.“

Instead of... ynstéd ow... zamiast. To ride out — wyjeżdżać. To wear — nosić (ubranie) wore, worn (uó:r, uó:r'n). To happen — hăp,n — zdarzyć się. I happened to meet you — zdarzyło mi się spotkać ciebie, przypadkiem spotkałem ciebie. Heel — hi:l — pięta, obcas (u bucika).

80. The Calf and the Cap.

Cielę i czapka.

Lord B. was going along the street of a village one day, when he met the son of one of the farmers on his estate. The boy was trying to lead an obstinate calf which was struggling very violently.

„Why don't you take off your cap?“ said Lord B.

„I will, my Lord“, said the boy, „if you will only hold my calf“.

Lord B. szedł ulicą wsi pewnego dnia, kiedy spotkał syna jednego z farmerów w swoich dobrach. Chłopiec usiłował prowadzić uparte cielę, które szamotało się bardzo gwałtownie.

„Dlaczego nie zdejmujesz czapki?“ rzekł lord B.

„Ja zdejmę, mój lordzie“, odrzekł chłopiec, „jeśli pan tylko potrzyma moje cielę“.

The calf — ka:f — cielę, l. mnoga: calves — ka:wz. Cap — kăp — czapka. Estate — ystéjt — posiadłość, majątek. Obstinate — óbstynyt — uparty, krnąbrny. To struggle — străgl — walczyć, szamotać się

81. He Knew.

A boy returned home from school crying, and was asked by his mother what was the matter.

„Teacher beat me“, he said.

„But why were you beaten?“

„Just because I answered a question that none of the class could answer“.

„And what was the question?“

„The teacher asked who put the glue into his ink-stand“.

On wiedział.

Pewien chłopiec wrócił do domu ze szkoły płacząc, i był zapytany przez matkę, co się stało. (o co poszło)

„Nauczyciel mnie nabił“, rzekł.

„Ale dlaczego zostałeś nabity?“

„Otóż ponieważ odpowiedziałem na pytanie, na które nikt z klasy nie mógł odpowiedzieć“.

„A jakież było pytanie?“

„Nauczyciel zapytał, kto włożył klej do jego kałamarza“.

To beat — bi:t — bić; czas przeszły: beat, imiesłów przeszły: beaten (bi:tn) Question — k^uęstsz,n — pytanie. Glue — glu: — klej, kłajster Inkstand — y'nkst^uänd — kałamarz.

82. Sun and Moon.

Two Irishmen were talking one day about the sun and the moon, and disputing as to which of the two was the more useful.

At last one of them said:

„Oh! I know. The moon is quite worth two suns, because it shines at night when it is needed; but the sun shines in the daytime, when nobody wants it“.

Słońce i księżyc.

Dwaj Irlandczycy rozmawiali pewnego dnia o słońcu i księżycu i spierali się co do tego, które z tych dwu jest pożyteczniejsze.

Nareszcie jeden z nich rzekł: „Ach, ja wiem. Księżyc jest całkiem wart dwu słońc, ponieważ świeci w nocy, kiedy jest potrzebny; ale słońce świeci za dnia, kiedy nikt go nie potrzebuje“.

Sun — san — słońce. To dispute — dyspju:t — spierać się, rozprawać. Moon — mu:n — księżyc. To shine — szajn — świecić, czas przeszły: shone — szon.

Rozmówki

English	Pronunciation	Polish
<p>Where can I get a motor-bus t...? is it far from here to...? show me, please, the way to... straight on take the first to the left, then the second to the right! where is the post-office? where is the Polish Consulate? cross the street and then turn to the right!</p>	<p>móutə^r bas fa:^r from szóu strejt on left rajt póustofys póulysz kónsjulyt cro:s stri:t tə:^rn</p>	<p><i>Gdzie mogę mieć (do- stać) autobus do...? czy daleko stąd do...? wskaż mi pan, proszę, drogę do... prosto (weź) udaj się pierwszą (ulicą) na lewo, po- tem drugą na prawo! gdzie jest urząd pocztowy? gdzie jest polski konsulat? przejdź (pan) na drugą stronę ulicy, a potem zwróć się na prawo!</i></p>
<p>Taxi-cab, 'Bus, Tram</p>	<p>táksykáb, bas, träm</p>	<p>Taksówka, omnibus, tramwaj</p>
<p>Call a taxi-cab closed; open drive me to... what is the fare? stop! go on! wait a moment! does this 'bus go to...? no, the next one put me down at Hyde Park Corner! We will take a tram to Richmond cars stop here I wish to get out wait until the car stops! let us return and take a motor-bus to Oxford-street!</p>	<p>ko:l klóuzd, oup,n drajw fe:r stóp, gou on "ejt ə móumənt bas nekst "an put dàun ät r'yczmənd ka:^rz stóp "ysz tə get aut "ejt ant'yl rytə:^rn móutə^r.bas</p>	<p><i>Zawołajcie taksówkę! zamkniętą, otwartą zawieźcie mnie do... jaka zapłata za jazdę? stań! jedź dalej! zaczekajcie chwilę! czy ten omnibus jedzie do? nie, następny wysadź mnie pan przy Hyde Park Corner! chcemy wziąć tramwaj do R. wozy zatrzymują się tu chcę wysiąść zaczekaj (pan), aż wóz stanie powracajmy i weźmy autobus do ulicy Oxford!</i></p>

Rozmówki

Time	tajm	Czas
<p>What time is it? it is four o'clock it is a quarter past two it is half-past five it is ten minutes to one it is five minutes past one it is a quarter to seven what time is it by your watch? it is 5 minutes to 3 your watch is fast my watch loses does your clock keep good time? No, it gains a little What clock do you set your watch by? I set it by the Town-hall²⁾ clock why does your watch stop? I forgot to wind it up what are the several parts of the day? sunrise, (dawn) morning noon, afternoon, twilight evening, night, midnight.</p>	<p>oklók k^uo:ʳtəʳ pa:st ha:f my'nyts tu ^uan fa:st lù:zyz ki:p gejnz set táun- hól: stop ^uajnd ap séw,rl pa:ʳts sānrajz (do:n), nu:n, à:ftəʳnú:n, t^uájłajt, i':wnyN, najt, my'dnajt</p>	<p><i>Która jest godzina? jest 4-ta godzina jest kwadrans po 2-ej (kwadrans na trzecią) jest w pół do szóstej¹⁾ za 10 minut pierwsza jest 5 minut po 1-ej za 15 minut siódma (kwadrans do 7-mej) która godzina na pańskim zegarku? za pięć minut trzecia pański zegarek śpieszy mój zegarek spaźnia się czy pański zegar (trzy- ma) ma dobry czas? nie, on śpieszy trochę według jakiego zegara regulujesz swój zega- rek? reguluję go według zegara ratuszowego dlaczego twój zegarek stoi? zapomniałem go na- kręcić jakie są różne (roz- maite) części dnia? wschód (świt), rano, południe, popołudnie, zmerch, wieczór, noc, północ.</i></p>

¹⁾ Anglik mówi: pół po piątej np. w pół do pierwszej będzie po angielsku: pół po dwunastej — half past twelve.

²⁾ Town-hall — ratusz.

My Brother's Watch.

(Conclusion).

19. „My dear doctor“, said he kindly, „pray accept my apology. Viewing the matter as an abstract problem, I had forgotten how personal and painful a thing it might be to you. I assure you, however, that I never even knew that you had a brother, until you handed me the watch“.

20. „Then how did you get these facts? They are absolutely correct in every particular“.

21. „Ah, that is good luck. I could only say what was the balance of probability. I did not at all expect to be so accurate“.

22. „But it was not mere guess-work?“

23. „No, no: I never guess. It is a shocking habit, destructive habit to logical faculty. What seems strange to you is only so because you do not follow my train of thought or observe the small facts upon which large inferences may depend.“

24. For example, I began by stating that your brother was careless. When you observe the lower part of that watch-case you notice that it is not only dented in two places, but it is cut and marked all over from the habit of keeping other hard objects, such as coins or keys, in the same pocket. Surely it is no great feat to assume that a man who treats a fifty guinea watch so cavalierly must be a careless man.

25. Neither is it a very far-fetched inference that a man who inherits one article of such value is pretty well provided in other respects“.

19. To view — wju: — patrzeć. Abstract — äbsträkt — abstrakcyjny, oderwany. Personal — pə:rs,nl — osobisty. Painful — pəjnful — bolesny. To assure — əszùə — zapewniać.

20. Fact — fäkt — fact. Absolutely — ä'bsəlü:tly — zupełnie, absolutnie. Correct — kərəkt — poprawny, dokładny. Particular — pərt'y'kjulə — szczegóły.

21. Luck — lak — los, traf. Good luck — szczęście. The balance — bäləns — waga. Probability — probəby'lyty — prawdopodobieństwo. The balance of probability — największe prawdopodobieństwo. Accurate — äkjuryt — dokładny, ścisły.

22. Guess-work — gəs'wə:rk — sztuka odgadywania, domysł.

23. To guess — ges — zgadywać. Shocking — szókyN — bezecny, gorszący, ohydny. Destructive — dysträktyw — niszczący, podkopujący, zgubny. Logical — lódzyk,l — logiczny. Faculty — fäk,lty — zdolność. Strange — strejndz — obcy, dziwny. The train of thought — trejn əw THo:t — bieg myśli. Inference — y'nfə:ns — wniosek. To depend — dypənd — zależeć.

Zegarek mojego brata.

(Dokończenie).

19. „Mój drogi doktorze”, rzekł uprzejmie „proszę przyjąć moje usprawiedliwienie. Patrząc na tę sprawę jako na abstrakcyjny problemat, zapomniałem jak osobiście¹⁾ przykrą rzeczą to mogło być dla pana. Zapewniam pana jednak, iż ja nigdy nawet nie wiedziałem, że miałeś brata, dopiero aż wręczyłeś mi zegarek”.

20. „Więc jakżeś otrzymał te fakty? One są absolutnie dokładne w każdym szczególe”.

21. „Ach, to jest szczęście. Mogłem tylko powiedzieć, jakie jest największe prawdopodobieństwo. Ja zupełnie nie spodziewałem się być tak dokładnym”.

22. „Ale czy to nie było tylko odgadywaniem?”.

23. „Nie nie: ja nigdy nie odgaduję. To jest niecny zwyczaj, destruktywny zwyczaj dla logicznej zdolności (myślenia). To co wydaje się dziwnem dla ciebie, jest dlatego tylko takim, że pan nie postępujesz za moim biegiem myśli ani nie zauważasz drobnych faktów, od których wielkie wnioski mogą zależeć”.

24. Na przykład, ja zacząłem od²⁾ oświadczenia, że pański brat był niedbały. Kiedy przypatrzysz się dolnej części tej koperty, zauważysz, że ona nie tylko jest wciśnięta w dwu miejscach, ale że ona jest pokrajana i poznaczona wszędzie, wskutek przyzwyczajenia trzymania innych twardych przedmiotów, takich jak monety i klucze, w tej samej kieszeni. Na pewno nie jest to wielką sztuką przypuścić, że człowiek, który obchodzi się z zegarkiem za 50 gwineji tak bezwzględnie, musi być niedbałym człowiekiem.

25. „Ani też nie jest to daleko posunięty wniosek, że człowiek, który dziedziczy jeden przedmiot takiej wartości, jest dobrze wyposażony pod innymi względami”.

24. Example — ygzá:mpl — przykład. To státe — stejt — opisać, oświadczyć. To notice — nóutys — zauważyć, spostrzegać. To dint — dynt — wycisnąć. To mark — ma.rk — znaczyć. All over — o:lóuwær — wszędzie. Key — ki: — klucz. Surely — szùæly — pewnie. Feat — fi:t — czyn, dzieło, sztuczka. To assume — æsjú:m — przypuszczać. To treat — tri:t — traktować, obchodzić się z kim Cavalierly — kãwæly'æly — po kawalersku, bezwzględnie.

25. Far-fetched — fã:rfeczł — naciągany, daleko posunięty. Pretty well — pry'tywèł — dość dobrze. To inherit — ynhéryt — dziedziczyć. To provide — prãwãjd — zaopatrzyć. Respect — ryspékt — wzgląd.

26. I nodded, to show that I followed his reasoning.

„It is very customary for pawnbrokers in England, when they take a watch, to scratch the number of the ticket with a pin-point upon the inside of the case. It is more handy than label, as there is no risk of the number being lost or transposed. There are no less than four such numbers visible to my lens on the inside of this case. Inference — that your brother was often at low water. ¹⁾

27. Secondary inference — that he had occasional burst of prosperity, or he could not have redeemed the pledge. Finally I ask you to look at the inner plate, which contains the keyhole.

28. Look at the thousand of scratches all round the hole marks where the key has slipped. What sober man's key would have scored those grooves? But you will never see a drunkard's watch without them. He winds it at night, and he leaves these traces of his unsteady hand.

„Where is the mystery of all this?“

29. „It is as clear as day-light“, I answered. „I regret the injustice which I did you. I should have had more faith in your marvellous faculty“.

26. To nod — nod — skinąć głowę. Customary — kās̄təm̄ary — zwyczajny. Pawnbroker — pó:nbrouk̄ær — pożyczający pieniądze na zastaw. To scratch — skrācz — drapać, drasnąć. Pin-point — py'npójnt — koniec szpilki. Handy — hāndy — zręczny, sprawny, wygodny. Label — lējbl — etykieta, karteczka nalepiona. Risk — rysk — ryzyko, niebezpieczeństwo. To transpose — trānspoz — przełożyć, przemienić.

27. The burst — bā:st — pęknięcie, wybuch. Burst of prosperity — wybuch pomyślności, chwila pomyślności. Or — albo. Or he could not... — inaczej nie mógłby. To redeem — rydi':m — wykupić, odkupić. The pledge-plēdż — zastaw. Inner — y'nær — wewnętrzny. The keyhole — ki':houl — dziurka na klucz. To contain — kəntējn — zawierać.

28. Scratch — skrācz — draśnięcie, rys. L mnoga: — scratches — skrātcyz. A l round — o:l raund — wszędzie dokoła. To slip — slyp — pośliznąć się. To score — sko:r — karbować, żłobić. Groove — gru:w — rowek, wyżłobienie. Drunkard — drānk̄ærd — pijak. To wind — uajnd — kręcić, nakręcać. Unsteady — ānstēdy — niestały, chwiejny. Mystery — my'st̄ary — tajemnica.

¹⁾ dosłownie: przy niskiej wodzie.

26. *Skinąłem głową, aby okazać, że postępowałem za jego rozumowaniem.*

„Jest to bardzo w zwyczaju³⁾ u właścicieli zakładów zastawniczych⁴⁾ w Anglii, kiedy biorą zegarek, wyryć liczbę biletu końcem szpilki na wnętrzu koperty. To jest wygodniejsze niż karteczka, gdyż niema ryzyka, że numer się zgubi lub przemieni. Są tu tylko cztery takie liczby widzialne dla mojej soczewki na wnętrzu tej koperty. Wniosek, — że pański brat był często w braku pieniędzy.

27. *Drugorzędny wniosek, — że on miał niekiedy chwile pomysłowości, gdyż inaczej nie mógłby być wykupić zastawu. W końcu proszę pana popatrzeć na wewnętrzną płytę, która zawiera dziurkę na kluczyk.*

28. *Popatrz na tysiące rysów wszędzie dokoła dziurki — znaki, gdzie klucz się ześlizgiwał. Jakiegoż to trzeźwego człowieka kluczyk wyślubiłby te rowki? Lecz nie zobaczysz nigdy zegarka pijaka bez nich. On go nakręca w nocy i pozostawia te ślady swej niepewnej ręki.*

„Gdzież jest tajemnica tego wszystkiego?”

29. *„To jest tak jasne jak światło dzienne”, odpowiedziałem. „Żałuję niesprawiedliwości, którą ci wyrządziłem. Powinienem być mieć więcej wiary w twoją zadziwiającą zdolność”.*

29. *Marvellous — mà.rwyləs — zadziwiający, cudowny. To regret — rygrét — żałować.*

1) Dosłownie: osobistą i przykrą.

2) Dosłownie: przez oświadczenie, oświadczeniem.

3) Dosłownie: jest to bardzo zwyczajne dla...

4) Zakłady zastawnicze w Anglii poznaje się po 3 złotych kulach wieszonych nad wejściem. Obecnie pobierają tam nieco wyższy procent niż przed wojną, ale w każdym razie przynoszą większą pomoc ludziom w potrzebie, niż zakłady zastawnicze w Polsce, które przeważnie są przekleństwem biednej ludności, gdyż pożyczają na lichwiarski procent i uniemożliwiają wykupno zastawów. Znane mi są wypadki we Lwowie, gdzie jeden z takich „dobroczyńnych“ zakładów pożyczał niedawno temu na 100% rocznie (!!)

U W A G A :

Powtórzyć przykłady na czas przeszły, czytając kilkakrotnie każdą z anegdotek: Nr. 3, 9, 11-17, 19, 23, 27, 29-32, 34, 35, 38-43, 49, 51, 54, 56-57, 59-63.

The Enchanted Shirt.

(Conclusion).

9. At last they came to a village gate,
A beggar lay whistling there;
He whistled and sang and laughed and rolled
On the grass in the soft June air.
10. The weary couriers paused and looked
At the scamp so blithe and gay,
And one of them said: „Heaven save you, friend,
You seem to be happy to-day!“
11. „O yes, fair sirs“, the rascal laughed
And his voice rang free and glad,
„An idle man has so much to do,
That he never has time to be sad“.
12. „This is our man“, the courier said,
„Our luck has led us aright,
I'll give you a thousand ducats, friend,
For the loan of your shirt, to-night“.
13. The merry idler lay back on the grass
And laughed till his face was black,
„I would do it“, said he, and he roared in the fun,
„But I haven't a shirt to my back“.
14. Each day to the king the reports came in
Of his unsuccessfull spies,
And sad panorama of human woes
Passed daily under his eyes.
15. And he grew ashamed of his useless life
And his maladies hatched in gloom,
He opened the window and let the air
Of the free heaven into his room.
16. Out into the world he went and toiled
In his own appointed way,
And the people blessed him, his land was glad,
And the king was well and gay.

9. Gate — gęjt — brama. Beggar — bęgar — żebrak. To whistle — gwizdać. To roll — róul — toczyć. Soft — soft — miękki.

10. Weary — wi:ry — zmęczony. To pause — po:z — zatrzymać się. Scamp — skämp — hulałaj. To save — sejw — chronić, oszczędzać.

11. The rascal — rá:sk,l — łajdak, szelma. To laugh — la:f — śmiać się. Idle — ajdl — leniwy.

12. To lead, li:d — prowadzić. Led — led — prowadził. The loan — łoun — pożyczanie. Shirt — szərł — koszula.

13. Merry — mery — wesoły. Idler — ajdlər — próżniak. To lie — położyć się, leżeć; lay, lain — (lej, lejn) słowo nieregularne. Black — bläk — czarny. To roar — ro:r — ryczeć, wrzeszczeć.

Zaczarowana koszula.

(Dokończenie).

9. Nareszcie przybyli do bramy pewnej wsi,
Jakiś żebrak leżał tam, gwizdząc,
On gwizdał i śpiewał i śmiał się i tarzał się
Po trawie w łagodnym czerwcowym powietrzu.
10. Zmęczeni postaćnicy zatrzymali się i patrzyli
Na hultaja tak uradowanego i wesołego,
A jeden z nich rzekł: „Niebiosa niech cię chronią”, przyjacielu,
„Wydajesz się być szczęśliwym dzisiaj”.
11. „O tak, piękni panowie”, szelma śmiał się
A jego głos brzmiał swobodny i uradowany,
„Leniwy człowiek ma tak dużo do czynienia,
Że nigdy nie ma czasu być smutnym”.
12. „To jest nasz człowiek”, rzekł postaniec,
„Nasz los poprowadził nas dobrze,
Dam ci tysiąc dukatów, przyjacielu,
Za pożyczanie twojej koszuli, tego wieczora”.
13. Wesoły próżniak położył się grzbietem na trawę
I śmiał się aż posiniała ¹⁾ mu twarz,
„Chciałbym to zrobić” rzekł on i wrzeszczał z uciechy,
„Ale nie mam koszuli na moim grzbiecie”.
14. Każdego dnia do króla przychodziły sprawozdania
O jego nie mających powodzenia wywiadowcach,
I smutna panorama ludzkiej niedoli,
Przesuwała się codziennie przed ²⁾ jego oczyma.
15. I zawstydzził się swego nieużytecznego życia
I swych chorób wylęgłych w posępności,
Otworzył okno i wpuścił powietrze
Swobodnych niebios do swego pokoju.
16. Na świat on wyszedł i pracował
W swój własny wyznaczony sposób,
I lud błogostawił go, jego kraj był zadowolony,
A król był zdrow i wesoły.

14. Report — rypó:ri — sprawozdanie. Spy — spaj — szpieg, wywiadowca, l. mnoga: spies (spajz); unsuccessful — ǎns,ksésful — nie mający powodzenia. Panorama — pǎnǎrá:mǎ. Woe — wóu — niedola, nieszczęście. Under — ǎndǎr — pod. Human — hjú:mǎn — ludzki.

15. Ashamed — ǎszǎjmd — zawstydzony. To grow ashamed — zawstydzicie się. Useless — júslys — nieużyteczny. Malady — mǎ'lǎdy — choroba. To hatch — hǎcz — wykluc się, wylac się. The gloom — glu:m — posępność, mrok. To let in — wpuścić. (Let, let — czasownik nieregularny).

16. To go out — wychodzić. Past tense: went (wǎnt). To toil — tojl — pracować. Appointed — ǎpójntyd — wyznaczony. To bless — bles — błogostawić. Own — óun — własny.

¹⁾ Dosłownie: aż jego twarz była czarna.

²⁾ Dosłownie: pod jego oczyma.

Sentences to be committed to memory. Sentencje do zapamiętania.

1. He that is wise in small matters, will not be foolish in great ones.
 2. Money is a useful servant but a most tyrannical master.
 3. The most difficult efforts grow easy by perseverance.
 4. Of all the virtues, gratitude has the shortest memory.
 5. It is better to slip with the foot than with the tongue.
 6. The greatest gift we can bestow on others is a good example.
 7. Destroy not your own health by drinking the healths of others.
 8. He generally talks most who has least to say.
 9. Thirst teaches all animals to drink, but drunkenness belongs only to man.
 10. Postpone not for another day, what should be done this.
 11. If you would triumph over fortune, moderate your desires.
1. Ten, który jest mądry w małych sprawach, nie będzie głupim w wielkich.
 2. Pieniądz jest pożytecznym sługą, ale najokrutniejszym panem.
 3. Najtrudniejsze wysiłki stają się łatwymi przez wytrwałość.
 4. Ze wszystkich cnót, wdzięczność ma najkrótszą pamięć.
 5. Lepiej jest pośliznąć się nogą niż językiem.
 6. Największym darem, którym możemy obdarzyć drugich, jest dobry przykład.
 7. Nie niszczyć własnego zdrowia, pijąc zdrowie drugich.
 8. Ten zazwyczaj mówi najwięcej, który ma najmniej do powiedzenia.
 9. Pragnienie uczy wszystkie zwierzęta pić, ale pijaństwo należy tylko do człowieka.
 10. Nie odkładaj na drugi dzień (tego), co powinno być zrobione tego dnia (dzisiaj).
 11. Jeżelibyś chciał triumfować nad losem, hamuj swoje żądze.

1. Foolish — fu:lysz — głupi.

2. Tyrannical — tyrä'nyk,l — tyrański, okrutny.

3. Effort — éfərt — wysiłek.

4. Gratitude — grä'tytju:d — wdzięczność.

6. To bestow — byslóu — obdarzyć.

7. To destroy — dystrój — niszczyć.

8. Generally — džen,rəly — w ogólności, zazwyczaj, po największej części.

9. Thirst — THə:rst — pragnienie; drunkenness — dränkənys — pijaństwo.

10. To postpone — pouspóun — odkładać.

11. To triumph — trájəmf — triumfować. To moderate — módərejł — powściągnąć, hamować.

Anglja w obrazach.

Warwickshire — Kraina Szekspira.

W samym środku Anglji leży powiat hrabstwa Warwickshire (uórykzi:'), który ściąga corocznie tysiące turystów z całego świata anglosaskiego. Największem angielskiem miastem prowincjonalnem jest Birmingham, siedziba uniwersytetu i ważne centrum przemysłowe (automobile, wozy kolejowe, rowery, towary żelazne, wyroby ze złota i srebra). Miasto liczy prawie milion mieszkańców, i ma

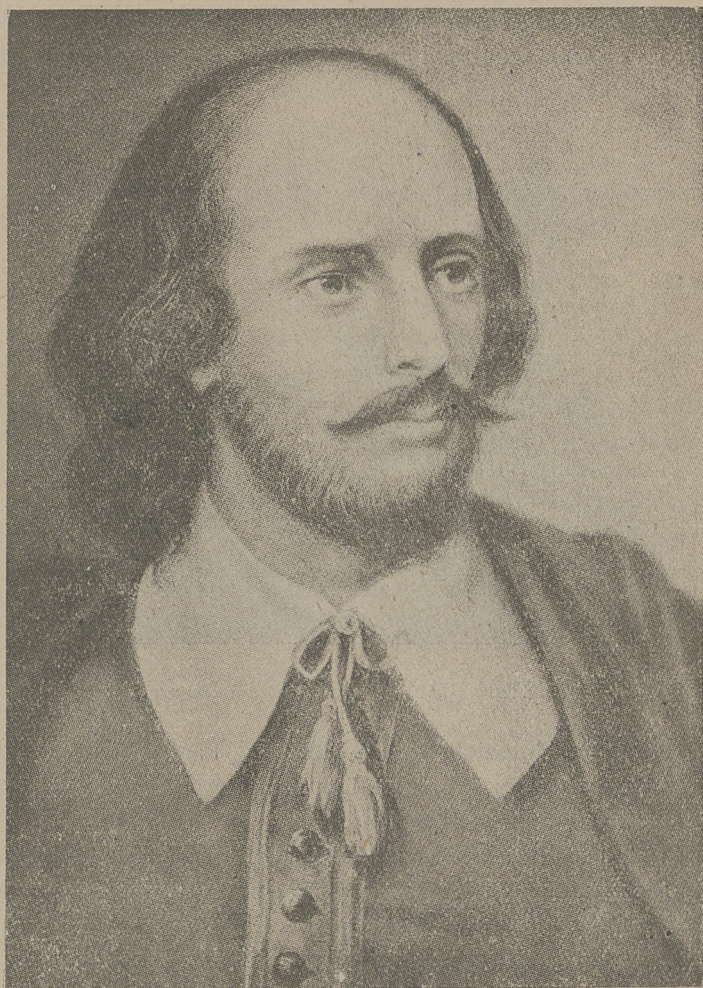

BIRMINGHAM — Chamberlain Square.

piękny ratusz, galerję sztuki i dużą bibliotekę ludową, a słynie także i z tego, że łączy się z Bournville (búə'rwyl), które jest jednym z pierwszych miast-ogrodów w Anglji.

Birmingham jest także wypodnem miejscem pobytu dla turystów, którzy przedewszystkiem dążą do miasteczka Stratford-on-Avon (strátfə'd on ejw,n), miejsca urodzenia Szekspira, największego poety Anglji (1564-1614). Do osobliwości, godnych widzenia w tem miasteczku należą: dom urodzenia Szekspira, który od 200 lat jest celem niezliczonych pielgrzymek, stary most kamienny o 19 łukach nad rzeką Avon, ratusz, zbudowany w XV. wieku, nawpół drewniany dom ze starym angielskim ogrodem — niegdyś mieszkanie najstarszej córki Szekspira i t. zw. „Shakespeare Memorial“, składające się

z grupy budynków, obejmujących bibliotekę, galerję obrazów, teatr, muzeum, ogrody i wieżę, z której szczytu rozlega się piękny widok na uroczą dolinę rz. Avon. Galerja obrazów mieści w sobie największy zbiór obrazów i druków, odnoszących się do Szekspira lub jego dzieł.

WILLIAM SHAKESPEARE.

Godną widzenia jest najstarsza część kościoła św. Trójcy (Trinity Church), zbudowana w r. 692. Tuż obok wielkiego oł-

tarza leżą śmiertelne szczątki Szekspira i kilku członków jego rodziny jak: żony, córki i zięcia.

Czytamy tu następujący wiersz, napisany przez samego Szekspira:
**„Good Friend For Jesus Sake Forbear
To Digg The Dust Enclosed Here,
Blest Be The Man Who Spares These Stones,
And Cursed Be He Who Moves My Bones“.**

(„Dobry przyjacielu, na miłość Jezusa powstrzymaj się od wykopywania prochu tu ogrodzonego; błogosławiony niech będzie człowiek,

STRATFORD-ON-AVON, SHAKESPEARE'S BIRTHPLACE¹⁾

który oszczędza te kamienie, a przeklęty niech będzie ten, który rusza moje kości).“

Mówią, że Szekspir napisał ten wiersz dlatego, ponieważ w owych czasach naruszano często groby, a on chciał, by jego szczątki śmiertelne leżały w spokoju w grobie, który prawdopodobnie sam wybrał dla siebie.

Koło ratusza stoi słynna szkoła (Grammar School), w której wielki poeta uczył się „trochę łaciny i mniej greki“.

Niedaleko od Stratford-on-Avon stoi jeszcze dziś malowniczo położona, strzechą kryta chata, w której spędziła panteńskie lata Anna Hathaway (hă'THə'ej), żona Szekspira. I tu również śpieszą tłumy

¹⁾ Birthplace — bə':rTHplejs — miejsce urodzenia.

turystów, aby nie tylko zobaczyć ten dom, ale także nasycić okoniemi wiejskimi krajobrazami, w które obfituje dolina rzeki Avon, przepływająca także przez stary las Arden, tak pięknie przedstawiony przez Szekspira w jego romantycznej sztuce: „As you like it“ — („Jak się wam podoba“).

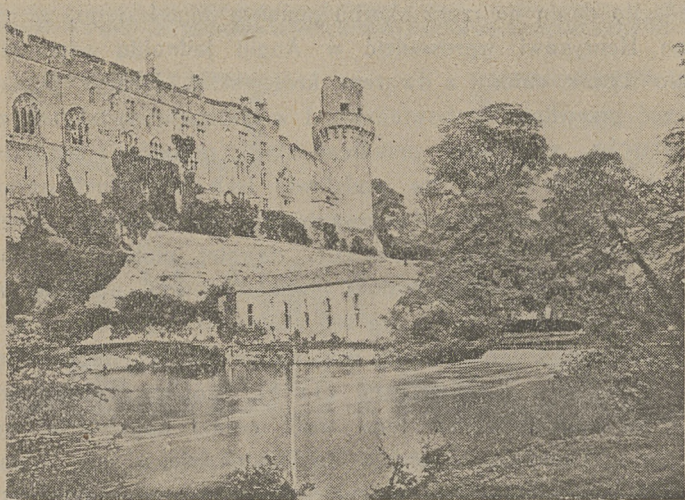
Liczenie odwiedzane przez turystów jest miasteczko Warwick (Wóryk), w którym stoi malowniczo położony stary zamek Warwick Castle, jeden z najstarszych zabytków średniowiecznej Anglii a odgrywający często wybitną rolę w jej historii. Za małą opłatą można

STRATFORD-ON-AVON. ANN HATHAWAY'S COTTAGE,

z odwiedzić zamek i wejść na wieżę, z której widać w dalekim promieniu stare wsie angielskie z drewnianymi domami i ogrodami i wielkopaszniste łąki w dolinie rzeki Avon.

WARWICK CASTLE.

Powstanie i rozwój W. Brytanji (ciąg dalszy)

Po śmierci Wilhelma Zdobywcy (w r. 1087) wstąpił na tron syn jego **Wilhelm II. Rufus** (1087-1100), a po nim **Henryk I. Beauclerk**, który ożenił się z Matyldą, córką **Malcolm'a III.** króla Szkocji. (Podczas jego panowania zaczęto wyrabiać materje wełniane w **Worsted** ("ustyd)).

Za jego następcy, **Stefana**, były liczne wojny domowe; wtedy doszli do wielkiej potęgi baronowie, którzy wybudowali wówczas sto kilkanaście wielkich i silnych zamków.¹⁾

Po wygaśnięciu rodziny normañskiej wstąpił na tron **Henryk II.** (w r. 1154), pochodzący z rodziny francuskiej **Plantagenetów**, która odtąd panuje w Anglii aż do r. 1485. Ponieważ rodzina ta posiadała wielkie posiadłości we Francji, królowie angielscy byli lennikami królów francuskich.

Henryk II. podbił **Walję i Irlandję** i ukrocił potęgę baronów angielskich przez mianowanie duchownych na najwyższe urzędy państwowe, nie chcąc, aby te stały się dziedzicznymi w rękach świeckich

¹⁾ Niektóre z tych zamków dochowały się do dni dzisiejszych.

Duchowieństwo posiadało wtedy niezależne od króla sądownictwo i nie płaciło danin na rzecz skarbu państwa angielskiego, a przeszkadzając Henrykowi wprowadzić w Anglii jednolitą administrację, wywołało liczne zatargi z dworem królewskim. Henryk postanowił ograniczyć przywileje duchowieństwa i w tym celu wydał tak zwane **konstytucje**, zwoławszy przedtem zjazd prałatów i baronów do **Clarendon** (klär,ndən). Na podstawie tych konstytucji ograniczył sądy duchowne i zakazał odwoływania się do papieża. Ówczesny prymas Anglii **Thomas à Becket**, dawniej ulubieniec Henryka, sprzeciwił się jego zarządzeniom i wnet wybuchł poważny zatarg duchowieństwa z królem; zatarg ten zakończył się tragicznie, gdyż dworzanie Henryka zamordowali Tomasza à Becket, odprawiającego mszę w katedrze w **Canterbury** (1170). Król przerażony morderstwem, dokonaniem wbrew jego woli, cofnął konstytucje wydane w Clarendon i przywrócił prawa duchowieństwu, a sam oddał się przez jakiś czas umartwieniu i pokucie. Za jego panowania **Londyn** został stolicą Anglii, gdyż stara stolica **Winchester** leżała w gruzach wskutek wojen domowych za króla Stefana.

Następcami Henryka II. byli synowie jego **Ryszard Łwie Serce**, **Richard Coeur de Lion** (ry'tczə'rd), który przeważnie przebywał poza Anglią, gdyż brał udział w trzeciej wyprawie krzyżowej, a po nim **Jan Bez ziemi** — **John Sansterre** (1199-1216).

Od Administracji.

Następny zeszyt wyjdzie w czerwcu — Cena egzemplarza 1 zł., prenumerata kwartalna 2 zł. 70 gr.

Adres Administracji: Lwów, ul. Lenartowicza l. 20.

Adres Redakcji: ul. Zamarstynowska 31.

Wydawca i odpowiedzialny za redakcję: Prof. EMIL SZUMSKI, lektor Politechniki Lwowskiej i Akademii Medycyny Weterynaryjnej.

ROK ZAŁ. 1910.

ROK ZAŁ. 1910.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY

ZAKŁAD GŁÓWNY WE LWOWIE,
UL. 3-GO MAJA L. 9.

ODDZIAŁY: Drohobycz z Agenturą Borysław,
Kraków, Krosno, Łódź, Stryj
Warszawa.

Adres telegraficzny Zakładu Głównego i Oddziałów:
„INDUSTRIA“

Polski Bank Przemysłowy przyjmuje wkłady złotowe oraz w walutach obcych na najkorzystniejszych warunkach, tak pod względem oprocentowania jak i wypowiedzenia.

Korespondenci we wszystkich ważniejszych ogniskach handlowych świata.

„Každy zaoszczędzony grosz powiększa bogactwo narodowe”.

Miejska Kasa Oszczędności

we Lwowie, ul. Wałowa 9 — Gmach własny.

Przyjmuje wkładki oszczędności od 1 złotego począwszy

rano od 8^{1/2} — 1 i od 5 — 6^{1/2} popołudn.

Za złożeniem wkładki zł. 5 — wydaje do domu

Skarbonkę Oszczędnościową

Zamiejscowym klientom wysyła bezpłatnie чеки P. K. O. — Szkolnym Kasom Oszczędności udziela wskazówek w godzinach urzędowych i za zwrotem własnych kosztów wydaje druki i instrukcje.

TELEFONY:

Dyrekcja 2-75 25-50

Biura: 49-22

Rk. żyrowy
w Banku Polskim.

Konto P. K. O.
Warszawa Nr. 59.914.

Podatek od wkładek opłaca Kasa z własnych funduszów.

Za wkładki i ich oprocentowanie ręczy Gmina miasta
Lwowa całym majątkiem.

Węlny, Jedwabie, Płótna

po cenach
umiarkowanych
poleca firma

Stachewicz
i
Abrysowski

Lwów
Rynek-Trybunalska

ZAKŁAD RYTOWNICZY
EUGENJUSZ MARIAN

U N G E R

LWÓW

UL. CHORAŻCZYŃNY L. 7.

wykonuje

Pieczenie i stampilje metalowe i gumowe dla szkół, urzędów, towarzystw i t. p. — Odznaki wszelkiego rodzaju zwykłe i emaljowane, żetony i nagrody. Tablice i szyldy malowane, lane z metalu i emaljowane. — Monogramy, napisy, grawury na złocie, srebrze i metalach.

TELEFON 30-73.

Fabryka chemiczna

HENRYKA BLUMENFELDA

Lwów, ul. Jakóba Hermana 31

poleca: farby, lakiery i emalje do drzwi, okien, sprzętów domowych i kuchennych. Kredy i kredki kolorowe do tablic szkolnych. Pastelki dziecinne, kredki krawieckie. Kit szklarski do okien i t. p.

NIEZRÓWNANEJ DOBROCI WINA AUSTRYJACKIE I WĘGIERSKIE

PO CENACH BEZKONKURENCYJNYCH NAJNIŻSZYCH
POLECA ZNANY ZE SWEJ SOLIDNOŚCI I TANIOŚCI

HANDEL WIN i POKÓJ DO ŚNIADAŃ

L. ATLASS, Rynek I. 45.

Najniższe we Lwowie ceny oryginalnych koniaków francuskich
Słynna „Atlasówka“ i „Śmietankówka“!

ROK ZAŁOŻENIA 1781.

ROK ZAŁOŻENIA 1781.

„WYWIAD“

BIURO KREDYTOWO-INFORMACYJNE I WYDAWNICZE
ZAŁOŻONE PRZEZ POLSKIE INSTYTUCJE FINANSOWE
SPÓŁKA Z OGR. ODPOW.

WE LWOWIE, UL. MICKIEWICZA 3.

udziela szybko wyczerpujących i dokładnych informacji o stosunkach majątkowych i zdolności kredytowej przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz osób prywatnych. Przyjmuje zlecenia pojedyncze, jak i w abonamencie po cenach niżonych.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

Pierwszej S-ki Garbarskiej „Nowość”

— W RADOMIU —

SPÓŁKA AKCYJNA

ODDZIAŁ WE LWOWIE.

Wyrabia najlepsze skóry chromowe, czarne i kolorowe.

IRZYK & LASOCKI

(Właściciel FRANCISZEK IRZYK)

ZAKŁAD DLA

INSTALACJI WODOCIĄGÓW, CENTRALNEGO
OGRZEWANIA, URZĄDZEŃ GAZOWYCH I. T. D.

LWÓW, UL. KOPERNIKA L. 30.

TELEFON Nr. 884.

TELEFON Nr. 884.